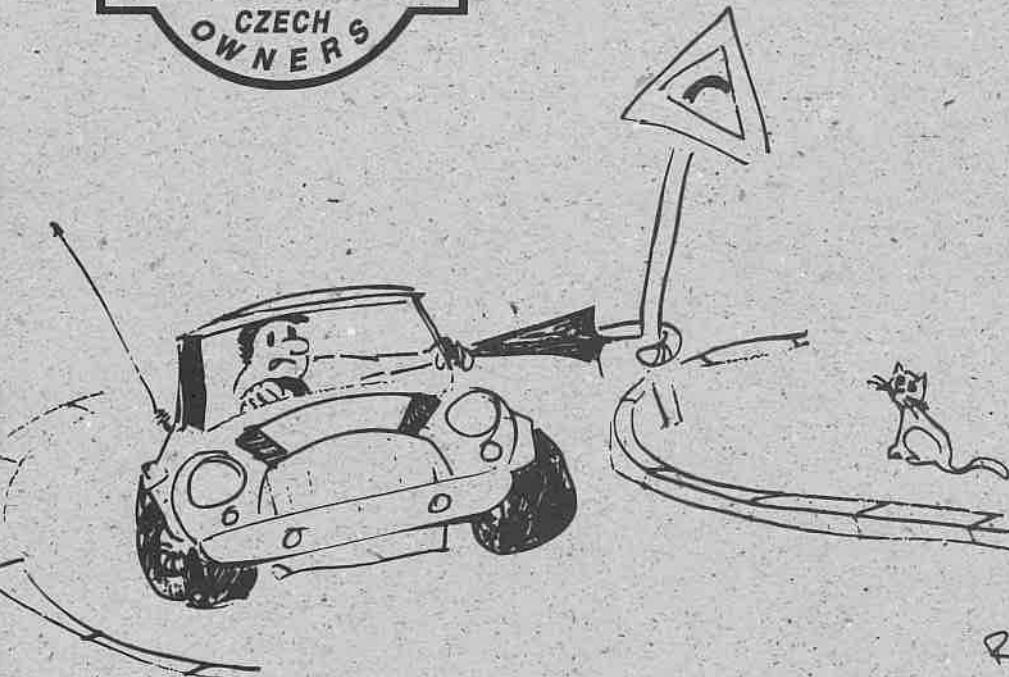

léto '98

číslo 2 / ročník II

**Časopis pro nadšence,
příznivce, fanoušky
a majitele klasických
anglických automobilů
MINI**

Editorial	2
16. Mezinárodní sraz Mini Fan Clubu – pozvánka	4
Narozemini 39/1 ve Fulneku – pozvánka	6
Šestý slovenský sraz – referát	8
Trocha historie nikoho nezabije III	12
Pandořina skříňka	18
Krátké zprávičky	25
Inzerce	27

**pozor nové
faxové číslo:
(05) 4521 1469**

Interní občasník pro majitele a příznivce klasických anglických automobilů MINI; obálka – Richard Bayer; typografie, layout, sazba – TěXprí Brno; editor – Jiří Tlach; adresa redakce – Bosonožské náměstí 73; 642 00 Brno; telefon: (05) 4721 1355; faxová linka: (05) 4521 1469; e-mail: tlach@rip.cz

Velmi prosím netelefonovat není-li to nezbytné. Vaše příspěvky posílejte prosím nejlépe e-mailem, nemáte-li přístup tedy faxem nebo poštou.

Vážení přátelé Mini. Márme za sebou půlku prázdnin, spoustu výletů, společných setkání a kvapem se blíží **16. Mezinárodní sraz Mini Fan Clubu – Czech Owners**, letos opět v Plzni na Boleveckém rybníku. Organizace se ujmul, jak jinak, nezlomný Jarda Kodl a na něj tedy padnou všechny vaše připomínky, poznámky, veškerá nespokojenosť. Těch spokojených se mnoho neozve. Pamatujte, že vše, co je pro vás nachystáno (doufám, že letos toho bude nemálo), je výsledkem přemýšlení, snahy a práce. Nic nevznikne samo od sebe.

Další podzimní akcí bude **III. British Cars Meeting** pořádaný Austin Clubem 4. – 6. září v Jedovnicích u Brna v autokempu Olšovec. Mnozí jste byli na stejném místě na prvním srazu Austin Clubu vloni a „spanilá jízda“ na Macochu rozhodně stála za to.

Jako novinku bych vám všem chtěl nabídnout novou podzimní akci – a sice **Narozemini ve Fulneku**. Můžete ji brát jako výsledek mé dlouhodobé snahy o „moravský“ sraz. Vzhledem k tomu, že se nikdo (až na Austin Club) neměl (a nemá) k organizaci jakéhokoliv setkání (ona je to přece jen práce) pustil jsem se do toho s kamarádkou Alenou sám. Jak se věc povede je ve hvězdách, alespoň snahu nám však příznejte.

Několikrát jsem zde již psal o tom, že nepokládám za nejčastnější sjet se na předem určeném místě, tam na sebe chvíli koukat, dát (či nedat) si do nosu, a zase odjet. Letošní Sestý slovenský sraz nás vyprovokoval. Když to dokázali kamarádi na Slovensku, proč bychom to nedokázali také! Prosíme vás snad jen o trošku shovívavosti k této nové akci.

Termín byl nasnadě – narozeniny Mini (26. září 1959) a místo též. Ve Fulneku jsme chtěli (a stále ještě chceme) udělat velký prázdninový mezinárodní sraz. Snad se to povede někdy příště. Místo je zvoleno, myslím dostupně pro všechny z vás, kteří na podobné akce jezdíte a prostředí ve fulneckém autokempu je opravdu skvěle rodinné. Nezarazte se nad vyšším příspěvkem na tento podnik. Zajistí vám téměř vše kromě vlastního noclehу – tedy veškeré poplatky za kemp a sobotní „narozeminový“ raut s pečenými kuřaty, klobásami a hojnou jihomoravskou vína. Více na vlastní pozvánce.

Dodatečně snímek z „výjezdních zasedání“ v Moravském Karlově na rodinné chalupě Švihálků. Miníků nejezdí příliš, ale občas se vyskytnou, zvláště ti, kteří to mají „za humny“. Rosfa, Martin, Pavel...

Klubového života jste si v letošních vedeních mohli užít požehnaně. Pokud se někdo vypravil na srazy do Švýcarska (Morges 98) 30.-31. května, do Rakouska (Waldviertel) 12.-14. června, do Maďarska (Debrecent) 3.-5. července, dejte prosím vědět. Pozvánky na tyto akce příšly do redakce pozdě, a bohužel jsem nemohl dát všem vědět. Nicméně doufám, že tichá pošta a tamtamky fungují a tak vás, všechny účastníky letních srazů v zahraničí, opět prosím: napište drobnou reportáž, dodejte pár fotografií..., ať máme zprávy co, kde a jak na našem starém dobrém kontinentu funguje. 6. Slovenský sraz v Piešťanech jsme navštívili – viz dále v čísle.

Upozorňuji všechny, kteří „nepospíchají“ s placením předplatného, že toto letní číslo budu rozesílat před plzeňským srazem a dojde pouze těm, kteří předplatné zaplatili (doposud pouze deset z vás). Ostatní si musí počkat až do Plzně, kde samozřejmě budu opět úřadovat, nebo do Fulneku.

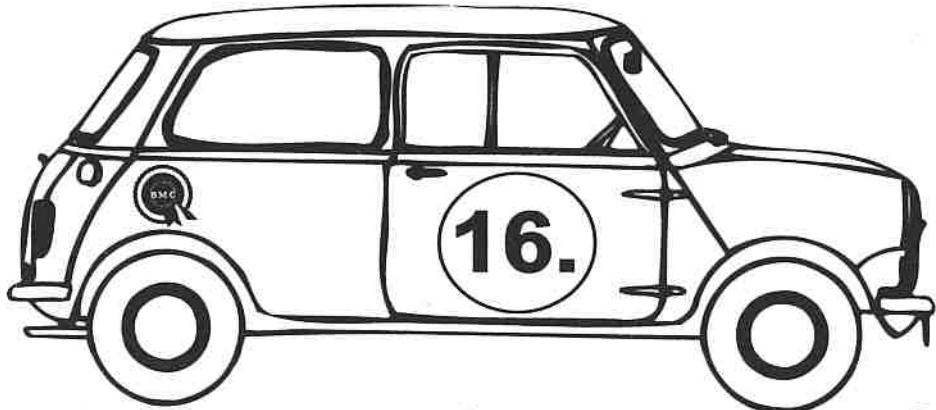
Další číslo plánuji během listopadu, v něm pak kromě pokračování „Historie Mini“ shrnutí veškerých prázdninových aktivit. Svoje ev.

příspěvky (viz výše) pošlete prosím nejpozději 10. října na adresu redakce. Mac vás všechny prosím – pište, Pište a PIŠTE. Nevycházím z údivu, že jediným pravidelným příspěvatelem je Jurko Bukovčák, bydlící v Žilině a pracující v Budapešti. Co vy na to?

Byl jsem informován o prvním ročníku **Spálené gumy** v Praze. Pořadatelé, napište prosím alespoň notičku, za rok vám přijede určitě více účastníků.

Dále chystám do dalších čísel identifikační tabulky výrobních čísel karosérií, motorů atd. za vydatné pomoci Austin Clubu – Martin Buzek a spol. Dále mám nachystaný profil Alleca Issigonise (zdříž jsem jej proto aby nekolidoval s příspěvkem Juro Bukovčáka). Doufám, že bude dále pokračovat jeho *historický seriál* a snad se mi povede sehnat nějakého odpovědného a nadšeného překladatele z angličtiny. Materiálů je spousta. Máte-li chuť to vyzkoušet (podobně jako František Rakous doposud), prosím, ozvěte se urychlěně do redakce.

Jiří Tlach
editor

MEZINÁRODNÍ MINI MEETING PLZEŇ – OSTENDE **28.–30. srpna 1998**

Program:

Pátek 28. 8. – od 12. hod. presentace
Sobota 29. 8. – do 9. hod. presentace
10–12 hod. jízda zručnosti
12–14 hod. oběd
14–16 hod. společná jízda okolím
16–18 hod. soutěže zúčastněných klubů
18–20 hod. večeře
20 hod. a dálé společenský večer
Neděle 30. 8. pokojný odjezd

Kontakty, které potřebujete například pro rezervaci chatky, ubytování obecně, atd.:

Jarda Kodl
Borová 30
312 12 Plzeň

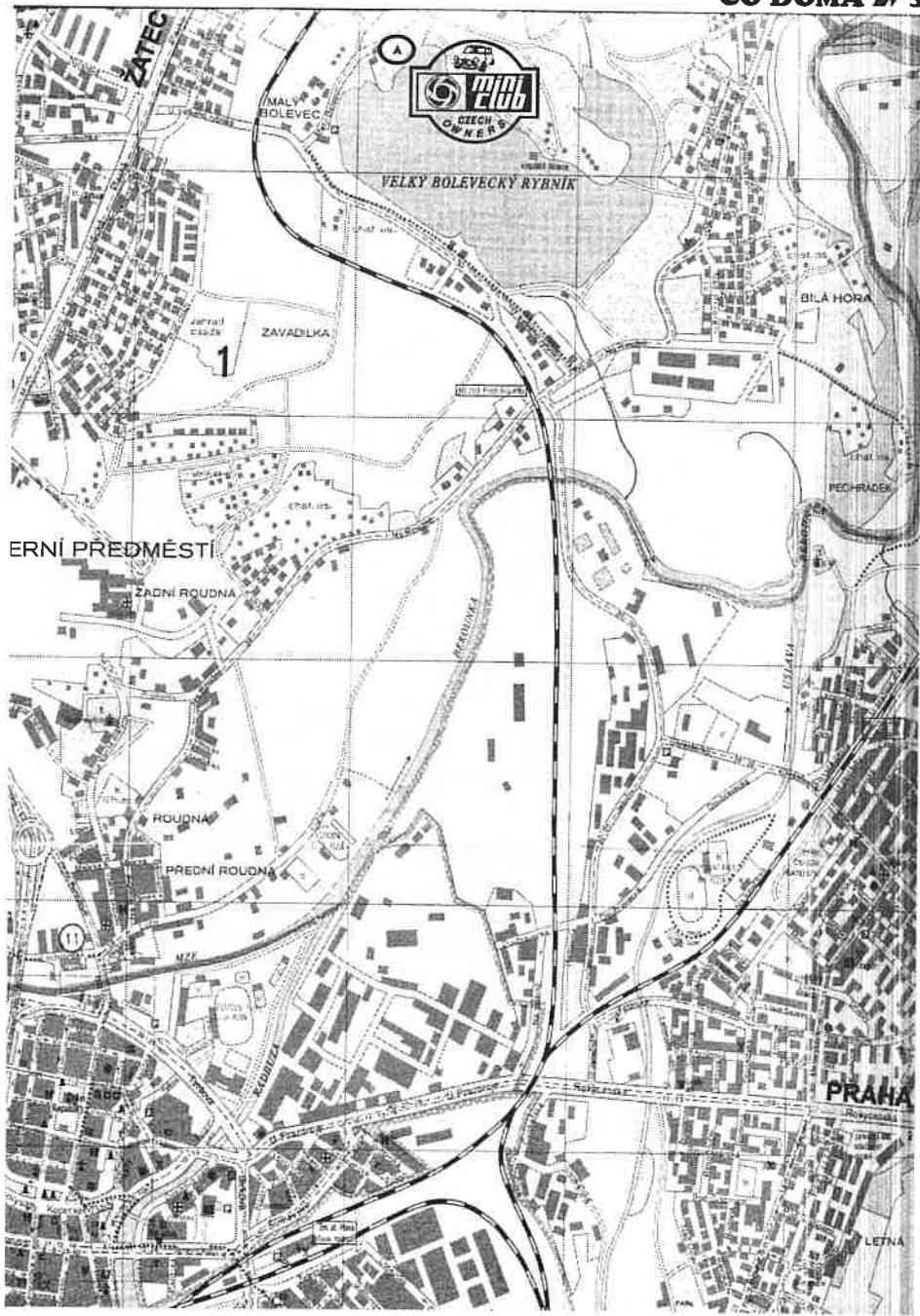
tel. domů 019/7263072
tel. do práce 019/7733847
fax. 019/7420923

Mini Fan Club – Czech Owners se těší, že poctíte letošní sraz svou účastí a že se vám na něm bude líbit. Nezapomeňte si sebou vzít díly na burzu, i věci a materiály na výměnu. Hlavně však nezapomeňte doma dobrou náladu.

Za organizátory Jarda Kodl

Novou krev mezi organizátory srazu představuje Pavel Švec, který jistě vnese trošku vzruchu do našeho spolku. Já jsem byl požádán o dodání „cvičených lachfanů“ jak jsem vyhrožoval v zimním dvojčísle. Přiznám se, že to nebude lehké, nicméně se o to alespoň pokusím, když už jsem byl vzat za slovo...

jít

Doufáme, že trefíte na staré známé místo do autokempingu „OSTENDE“ u Bořeveckého rybníka

Ve dnech 25.-27. září se uskuteční v Autokempinku ve Fulneku první ročník oslavy narozenin Mini – NAROZEMINI 39.

I tato „černá kuchyně“ čeká na ty z vás, kteří do Fulneku dorazí

Program akce

Pátek 25. 9.
od 14. hod. *presentace*

Sobota 26. 9.
do 10. hod. *presentace*
10 hod. *propagační jízda okolím Fulneku*
11 hod. *start prvního vozidla do „narozeninové“ soutěže*
15 hod. *předpokládaný příjezd prvního vozidla do cíle*
16 hod. *Zakončení soutěžních úloh*
18 hod. *vyhlášení výsledků „narozenin“*
19 hod. a dále *společná oslava „narozenin“*

Neděle 30. 8.
po probuzení minigolfový turnaj,
kdykoliv poté pokojný odjezd

Narozeninová soutěž bude, podobně jako piešťanská Mini Raly a podobné podniky něco na způsob soutěží BOAS. Pojedete podle šípkového itineráře a po trati budete plnit nejrůznější RZ (zde se bude jednat

o „rychlostní zkoušky“). Většinou budou zaměřené nikoliv na výkon motorů, ale na výkon posádek.

Účastnický poplatek činí 300,- Kč za osádku vozu. Zahrnuje **vstupní poplatky** v kempu, parkování, pobytovou taxu pro místní magistrát atd. a **společný raut** sestávající z rožněných kuřat a burítů, dále z libovolného množství kvalitního jihomoravského vína dvou barev – červeného i bílého. Vlastní ubytování v chatách bude v ceně 100,- Kč za lůžko, bude-li někdo pod stanem, bude platit 20,- Kč. K dispozici budete mít obvyklé kempové vybavení – toalety, sprchy, společnou kuchyňku...

Uvítáme nejen majitele těch správných miníků, přijet můžete samozřejmě s jakýmkoliv, nejen anglickým, autem, přivezeť děti (vyřádí se na kempovém hřišti s houpačkami a prolézačkami), a psům je do tohoto kempu vždy vstup povolen.

Další informace získáte nejlépe e-mailem tlach@rip.cz nebo na brněnském telefonu 05/571467.

Předloni vše vypadalo tak, že si moravští přátele Mini udělali sraz v Piešťanech. Letos by se dalo téměř říci, že v Piešťanech měli setkání maďarskí fanoušci.

Celkem 38 posádek (z nich 32 Mini) se registrovalo na **Šestém slovenském srazu přátele Mini**. Ze zbytku vozového parku sem tam Allegro, občas ještě něco jiného ale hlavně pěkně zrestaurovaný Morris Minor maďarské posádky Varga/Schmidt.

Jedna lahůdka však po dlouhém ohlašování dorazila. Martin Bollo představil Mini Brunos s motorem Allegro 1.500 ccm. V konkurenční Anglie známých speciálů by patrně příliš pozdvížení nevyvolutal, v tuzemských poměrech jde o ojedinělou snahu o zásadní přestavbu Mini. Až se mu povede vylečit dětské choroby, mohl by tento stroj, obdařený skvělým krouticím momentem a pětistupňovou převodovkou, vyhrávat většinu klubových sprintů.

Čtvrtým ročníkem pokračovala piešťanská Mini Raly, za jejíž organizaci zaslouží slovenští kamarádi pořádnou sprchu superlatív. Již několik let se snažíme vnést do českých setkání trošku sportovního ducha a vzruchu – snad se to letos v Plzni alespoň názorem povede. Nebo máme smíšu a vše je v „jižnějším“ temperamentu našich slovenských kamarádů?

Moje cesta začala již ve čtvrtek, kdy se ohlásil plzeňský Pavel Švec (kandidát na post

nejvzdálenějšího účastníka) na „předsrazovou“ návštěvu do Brna. Popili jsme plzeňského, snědli pečené koleno a v pátek ráno vyrazili na poznávací túru přes Myjavu do Piešťan.

Jeden z celních policistů projevil (po udivené prohlídce dvou miníků) přání vlastnit také takový pěkný malý desetipalcový disk na jakési zemědělské hrabádlo. Přání jsme cestou zpět splnili. Díky laskavosti Vildy Gážika, který starší disk věnoval, má onen pán „obuté“ hrabádlo, a my (alespoň doufám) protekci na myjavské celnici.

Piešťanský kemp Slňava dělal čest svému jménu již od pátečního poledne a celý víkend jsme propotili nejen vinou náročného programu. Zajímavým zjištěním bylo, že „pieštančania“ celkem ignorují rozlehly a teplý Váh (odzkoušeno na vlastní kůži) a hromadně se tlačí na místním kúpalisku jen několik metrů od osvěžující řeky. No, jiný kraj, jiný mrav.

Po předloňské zkušenosti jsme se bohatě zásobili alkoholickými nápoji a domácí stravou, letos však bufety v kempu a okolí fungovaly ke všeobecné spokojenosti až do sobotního večera. Co se potom s těmi lidmi stalo, to netuším. Ale o tom později. Mini začalo odpoledne přibývat a jako hlavní voz přivezl kolem páté hodiny Juraj Bukovčák početnou skupinu maďarských fanoušků.

Páteční „seznamovací besídka“ bývá vždy velmi zajímavá. Letos kraloval Vilda Gážik, Pavel Švec mu zdatně sekundoval – křtil své

Monty Watkins (druhý zprava) si lístuje našim „fanzinem“. Snad se konkurence nezalekne.

auto šampaňským. Velikou atrakcí byl rovněž přjezd hosta z nejvzácnějších – Monty Watkinse. Redaktor Mini Worldu přiletěl do Vídni, zapůjčil si tam (snad kvůli své imponantní tělesné konstrukci) dodávkovou fordku a jako sedmadvacátý se v kempu registroval. Poté předvedl dokonalou divadelní etudu „stavění rozměrného stanu“. Zda v něm skutečně spal, není mi známo, ráno byl spatřen dřímající za volantem.

V sobotu odstartovala Mini Raly s drobným zpožděním, ale trat i organizace – zvláště v první, dopolední etapě – zaslouží absolutní jedničku. Trasa po myjavských kopcích za slunného dopoledne je oku lahodícím zážitkem a po splnění nejrůznějších SU (súťažné úlohy) nás přivítal imponantní Čachtický hrad, odkud po pauze startovala druhá, odpolední etapa zpět do piešťanského kempu. Nedovedu si dost dobré představit, jak působilo toto sídlo proslulé Čachtické paní ve své kompletní mohutnosti, i jeho trosky jsou fascinující, stejně jako pohledy do okolních údolí.

Zahájení druhé etapy střeleckou soutěží bylo jediným organizačně nezvládnutým momentem celého podniku. Na jednu vzdlovku a svých pět broků čekaly posádky neúměrně dlouho a ostrý start do druhé etapy se protáhl. Do cíle však doputovali všichni vlastními silami, pouze jediná dámská posádka (Fülöp Zsuzsanna/Csala Renáta) si trošku pobloudila.

Naše oblíbené parkoviště před vjezdem do kempu, kde se konávaly seřazovací, zručnostní i stíhací jízdy je již zkomercializován. Jízda zručnosti mezi plastovými kužely se tedy musela přestěhovat dálé od kempu. Proběhla bez zdravotních následků na autech i posádkách, zdržovacím manévrem bylo, že spolujezdec třímal v rukou vodou naplněnou nádobu a snažil se co nejméně vylít. Dosahované časy však vypadaly jako by toho ani nebylo.

Po ukončení všeho sportování (někteří stále lepšili své časy) zasedla k poradě „jury“ soutěže a v podvečer vyhlásila tyto definitivní výsledky čtvrté Mini Raly:

Nejnápadnější je na projektu „Brunos“ nastavená přední kapota a otvor pro těleso HS 6 karburátoru

Vítězové 4. Mini Raly: Brabec Pavel/Brabec Petr

2. místo: Škubník Rostislav/Škubníková Petra

**3. místo: Piešťanský Bohumil/Piešťanská Da-
na**

**Nejhezčí auto (podle účastníků): Borostyán-
kői Zolt/Keczer Zsuzsanna**

**Vítěz jízdy zručnosti: Suchánek Martin/Ma-
cháček Mirek**

Nejstarší Mini: Zelina Juraj/Lasok Jozef

Nejlepší střelec: Škubník Rostislav

**Nejlepší znalci orientace v terénu: Kerényi
László/Dr. Fölkli Márta**

**Nejvzdálenější Mini (1.100 km): Ondřejka Do-
minik/Vencko Daniel (SNR)**

**Nejstarší účastník: nepovedlo se mi zazna-
menat**

Nejmladší účastník: Žofia

**Vzpomínková cena na Slovensko: Watkins
Monty**

Cena za výrobu ceny: Gázik Roman

**Cena útěchy pro nepřítomné: Kiraly Ferenc
předseda madarského klubu**

**Nejkaredější Mini: Kovács Balázs/Babocsá-
nyi Zsuzsi**

Nejsilnější Mini: Martin Bollo

Spoustu doplňkových cen jsem nezaznamenal, a nebylo jich málo. Dlužno snad zmínit údajně nejhoršího střelce – Alenu Drdulovou – z mé posádky. Jen pan Bukovčák a Axa však věděli jak to doopravdy bylo... Ti, na něž vskutku žádná mimořádná cena nezbyla si odváželi alespoň účastnický diplom. Hlavní ceny nebyly zrovna symbolické. Jen na první tři padlo celkem dvanáct litrů oleje a jeden hasící přístroj. Cenu pro nejhezčí Mini (Borostyánkői Zolt/Keczer Zsuzsanna) předal a osobně přivezl Monty Watkins z Mini Worldu. Sluší se zmínit, že sponzorskou bečku dodal pivovar Bytča. I přes pivu nepříznivé počasí se vypila tak rychle, že někteří ani nastačili zaregistrovat, že existovala.

Cenu za největšího smolaře by patrně dostal Dominik Ondřejka. Již během Raly se z jeho poměrně nového Coopera ozývaly nepříjemné zvuky a dle dodatečných zpráv se vydal domů do Německa až v pátek 12. června po výměně kompletní převodovky a olejového čerpadla.

Závěrečnému večírku vévodil nepochopenitelný nezájem personálu místního hostince – v závěru vypověděla poslušnost pípa

Morris Minor posádky Varga / Schmidt vjíždí do autokempu

a nebylo v našich silách přesvědčit obsluhu aby s tím něco udělala. Každý se tedy staral jak uměl, společnost se rozkouskovala. Naší partičky se ujal bufet u koupaliště – budíž mu vřely dík.

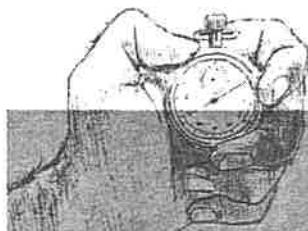
V neděli dopoledne se začali účastníci pomalu rozjíždět k domovům. Ti vytvralejší absolvovali v úmorém vedru (Šestatřicet ve stínu) ještě přehlídku veteránů Zlatá stuha na piešťanské lázeňské kolonádě. Vjeli jsme tam jako vládní delegace, na mostě asistovala policie a na místě samém televizní štáb. K vidění byla sousta těch „skutečných“ historiků – ročníky 1930 a méně. Morris Minor, který se jako jediný z nás aktivně účastnil si odvezl, k velkému nadšení madarského klubu, věnec za vítězství ve třídě. Nás samozřejmě zajímal především E Jaguar jako

jediný další zástupce britského automobilového průmyslu (víc jsem jich v tom strašném vedru nepočítal). Dále samozřejmě plejáda Škodovek, Fiatí atd.

Drobně jsme zapožívali slovenské televizi a celou akci zakončili (i s TV štábem) opulentním obědem na Čertovej peci. Dlouho si jej bude pamatovat vítězná posádka jízdy zručnosti Suchánek/Macháček. Poprvé (asi i naposledy) v životě ochutnali pravé slovenské brynzové halušky a netvářili se, že se v budoucnu stanou jejich oblíbeným jídlem.

Takže závěrečné „dovi...“ a před námi opět myjavské kopečky. Za rok určitě znova...

Jiří Tlach

HISTORIE MINI

Specially developed from the
Mini-Cooper, for use in
trials, rallies, and competition
events for the enthusiast
who requires something extra

(pokračování z minulého čísla)

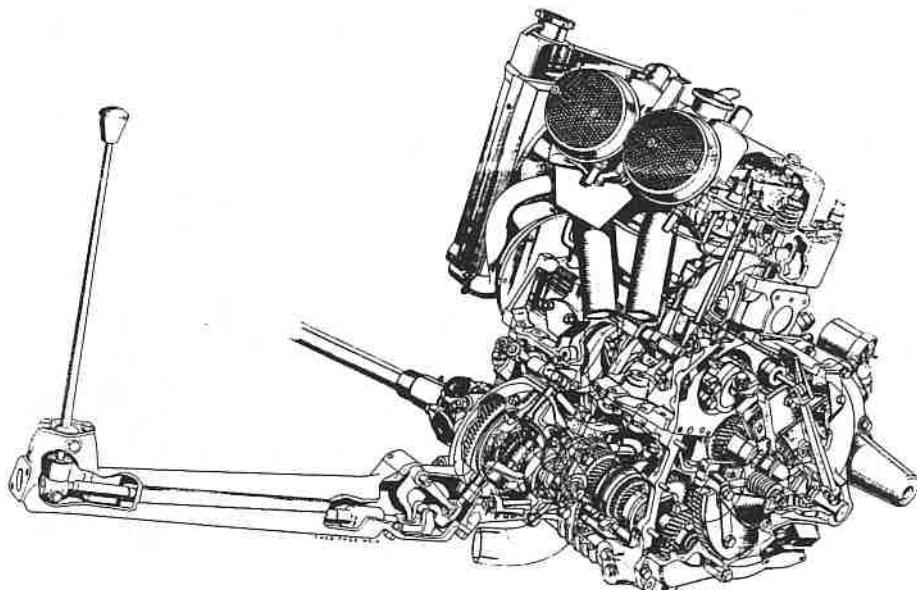
Reklamný leták tvrdí o novom Mini Cooper S 1071: „Špeciálne vyvinutý z Mini Coopera, pre použitie na pretekoch, rally a súťažných podujatiach pre nadšencov, ktorí vyzadujú niečo extra.“

9. MINI COOPER 997/998

Ako býva zvykom, mnoho ľudí nie je spokojných so svojím autom a snažia sa ho vylepšiť a niektorí skúšajú štásie v pretekoch. Mini nebolo výnimkou. Nadšenci sa pustili do upravovania 848 ccm motora a začali pretekaf. Úspechy boli spočiatku skromné, nakoľko základný 848 ccm motor nebol bez problémov: rozvodová reťaz pri vyšších otáčkach mala krátku životnosť, takisto ako sme spomínali problémové bolo gufero na kľukovom hriadele zo strany spojky a nosné silentbloky sa trhali od zväčšeného krútiaceho momentu motora. Ďalším a nie nepodstatným problémom bolo, že vačkový hriadeľ bol uložený v bloku priamo bez ložísk, čo pri „nadšenom“ spôsobe jazdy viedlo k zadieraniu a zničeniu motora. A tak vyladovanie motora k vyššiemu výkonu kvôli hore uvedeným problémom bolo ohrianičené a hlavne sa znížovala životnosť motora. Avšak celková konštrukcia Mini: minimálne prevísy karosérie a nízko umiestnené ťažisko sa priam nükali na

použitie silnejšieho motora a tak na športové využitie Mini.

Jeden zo slávnych konštruktérov, ktorý si tiež všimol nevyužité možnosti MINI bol JOHN COOPER. John Cooper sa narodil 17. 7. 1923 v Kingstone, grófstvo Surrey. Už v mladosti pomáhal v otcovej dielni pre športové vozidla – COOPER CARS LTD. Po vojne prevzal otcovu firmu, ktorá sa stala veľmi slávnou koncom päťdesiatych rokov naprieck tomu, že bola malá, najmä keď v roku 1959 sa majstrom sveta v pretekoch Formule 1 stal JACK BRABHAM a v roku 1960 BRUCE McLAREN. Obidva získali titul v monoposte COOPER, charakteristického na tratiach svojou zelenou farbou a dvoma bielymi pruhmi pred kokpitom. Od roku 1960 sa firma COOPER venuje Formuli Junior, z ktorej sa neskôr stala Formula 3. Pri konštrukcii tohto monopostu, ktorý podľa predpisov musel mať sériovo vyrábaný motor so zdvihovým objemom do 1000 ccm, sa John Cooper rozhodol pre

Nákres motora z Mini Coopera 997. Dobre sú vďačné: dvojica karburátorov s drôtenými vzduchovými filtermi, výfukové potrubie a diaľkové ovládanie prevodovej skrine

jeden z najrozšírenejších motorov v Británii, pre motor A-SERIE z MORRISa MINOR. Aj tu bol Cooper úspešný, napríklad keď sa stal majstrom sveta v tejto formule v roku 1964 JACKIE STEWART.

V roku 1946 sa John Cooper zoznámil s Alecom Issigonisom počas známych pretekov Brighton Speed Trials, ktorých sa Issigonis zúčastňoval už so spomínaným monopostom LIGHTWEIGHT SPECIAL a Cooper s monopostom 500 SPECIAL. Neskôr, po uvedení MINI do výroby, Cooper navrhoval Issigonisu, že upraví Mini na vyšší výkon, ale Issigonis bol kategorický proti. Issigonis považoval Mini za ľudové auto prístupné pre každého a odmietal akékoľvek úpravy. Zaujímavé je, že tento svoj postoj nezmenil (aspoň verejne) do konca svojho života, hoci ho vidíme na fotografiách usmievať sa, keď bol Mini na vrchole svojej športovej slávy v druhej polovici šesdesiatych rokov. Na naliehanie Issigonis zariadiil pre Coopera návštěvu u výkonného riaditeľa B. M. C. GEORGEa HARRIMANA.

Výkonný riaditeľ GEORGE HARRIMAN po dlhom presvedčovaní a hlavne po jazde

v upravenom Mini nakoniec opatrné súhlasil so skúšobnou sériou 1000 kusov s tým, že sa uvidí ako pôjde na odbyt. V tých časoch, keď bolo viac nadšenia ako komercie, Cooper získal províziu dve libry za každé predané auto, z čoho časť prenechával súťažnému oddeleniu v meste Abingdon, ktoré bolo súčasťou B. M. C. a vzniklo v roku 1955 na báze podobného oddelenia firmy MG. Toto oddelenie úzko spolupracovalo s Johnom Cooperom a prispelo k tomu, že v septembri 1961 sa na trhu objavil MINI COOPER 997.

Konštrukcia MINI COOPER fažila zo skúseností Formule Junior a súťažného oddelenia B. M. C., ktoré pripravovalo na preteky nie len Mini ale aj iné vozidlá B. M. C. ako Austin-Healey, MG atď. Výkon motora A-SERIE s objemom 1000 ccm vo Formule Junior bol okolo 90 konských síl, takže 55 konských síl v Mini Cooper sa zdá malo, ale musíme si uvedomiť, že to bolo zvýšenie o 50 % oproti štandardnému MINI 848 (34 konských síl)! Zvýšenie výkonu sa dosiahlo zväčšením zdvihu na 81.28 mm (vŕtanie bolo na poslednú chvíľu znížené zo 62.94 na 62.43 mm,

Po Monte 1965 – na letisku v Paríži-Bourget je známy Mini Cooper S, ale kto sa to pokúša nastúpiť?

aby bola zachovaná kubatúra do 1000 ccm pre triedu na rally), čím sa dosiahol zdvihový objem 997 ccm. Ako vidno, motor bol vysoce nadštvorcový (pomer zdvih/vŕtanie) čo bolo v tom čase nevidané, ale v praxi to znamená veľkú pružnosť motora: t. j. už pri 1500 otáčkach za minútu máte k dispozícii krútiaci moment 54.5 libier/stopa – t. j. 87 % maximálneho krútiaceho momentu. Ako vodiči to postrehnete tak, že pri nižších otáčkach motora nie je nutné podradovať na nižší prevodový stupeň napr. pri pomalej jazde v meste. Taký veľký zdvih sa pri motoroch A-SERIE znova objavil až pri verzii s obsahom 1275 ccm.

Ďalšími prvkami, ktoré prispievali k zvýšeniu výkonu, boli osvedčené metódy z „kučhyne“ ladičov motorov: upravený vačkový hriadeľ zabezpečujúci zmenené časovanie ventilov a väčší zdvih ventilov, zväčšený priemer sacích ventilov, hlava valcov s upraveným spaľovacím priestorom a väčšími sacími a výfukovými kanálmi z typov AUSTIN-HEALEY SPRITE/MG MIDGET spolu s dvojicou 1.25 palcových SU karburátorov s drôtenými vzduchovými filtrami, ladene výfukové potrubie. K tomu bol zosilnený klukový hriadeľ, kom-

pozícia olovo-bronz bola použitá v ojničných a rámových ložiskách a bol spevnený tiež blok motora.

Tlmič torzných kmitov klukového hriadeľa bol umiestnený v čele hriadeľa (na kladke náhonu klínového remeňa), aby sa predišlo prasknutiu klukového hriadeľa. Taktiež bolo použité nové diaľkové ovládanie rýchlosťnej skrine (v štandardnom Mini dlhá radiaca páka viedla priamo z kabíny do prevodovej skrine). Tu sa prevodová skriňa ovládala systémom tlahel a pák (neskôr mierne upravený sa tento systém použil aj v štandardnom Mini).

Firma DUNLOP vyvinula nové pneumatiky s nylonovou kostrou pre disky s rozmerom 10x3.5 a firma LOCKHEED vyvinula kotúčové brzdy pre kolesa prednej nápravy s priemerom kotúča 7 palcov. Tieto najmenšie kotúčové brzdy na svete vyzerali ako zlý žart, nakolko ich účinnosť v porovnaní so štandardnými bubnovými bola veľmi nízka. Bolo celkovo vyrobených 24.860 Cooperov 997 v pomere fifty-fifty Austin/Morris.

Pozorní čítačia si pamäťajú, že v novembri 1962 sa objavil ELF/HORNET s 998 ccm motorom, ktorý bol špeciálne vyvinutý pre

Vítazi Monte 1964 Paddy Hopkirk a Henry Liddon v televíznej show predvádzajú rafinovanosť víťazného Coopera S 1071 so štartovým číslom 37

fažie karosérie týchto typov. V rámci unifikácie v B. M. C. sa prestal vyrábať motor 997 ccm a MINI COOPER sa začal vyrábať od januára 1964 s motorom 998 ccm. Motor mal tie isté prvéky na zvýšenie výkonu ako 997 ccm, len vŕtanie sa zmenilo na 64.58 mm a zdvih na 76.2 mm. Hoci tento motor vyzeral menej „exoticky“ ako 997, výkony boli zachované až mierne zlepšené – max. rýchlosť 88.7 mi/hod. (85.2) a zrýchlenie z 0 na 60 mi/hodinu za 14.8 sekúnd (17.2), v zátvorkách sú údaje pre 997 ccm motor.

V septembri toho istého roka pribudlo odpruženie systémom HYDROLASTIC (všetky Mini saloon). Ako sa lišil MINI COOPER zvonka od štandardného MINI? V prvom rade to boli odznaky na prednej aj zadnej kapote AUSTIN COOPER alebo MORRIS COOPER, tvarom mriežky (grillu). Austin Cooper mal 11 tenkých chrómovaných rebier a Morris Cooper mal 7 hrubých chrómovaných líc (ako okenné žaluzie) a dvojfarebnou schémou karosérie. Interiér mal identický s najluxusnejšou verziou Super De Luxe. V októbri 1967 sa MINI

COOPER začal vyrábať s karosériou Mk. II (všetky Mini saloon) – t.j. väčšie zadné okno, väčšie hranaté zadné svetlá a nová šesťuholníková mriežka (grill) rovnaká pre Austin aj Morris Cooper so siedmimi hrubými chrómovanými lícami (ako ju poznáte z dnešných Cooperov od Rovera). Výroba skončila v novembri 1969. Na svojom konte mal Cooper 998 Mk. I a Mk. II 39.364 vyrobených kusov.

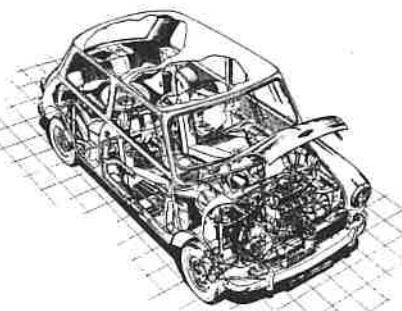
10. MINI COOPER SPECIAL 1071 / 970 / 1275

Hoci MINI COOPER bol úspešný aj v pretekoch, jeho vývoj sa nezastavil. O jeho vývoji sa zaujímali a svojou troškou prispeli aj ďalší mená zo športového odvetvia ako KEN TYRELL a DANIEL RICHMOND z firmy DOWNTON. Dokonca aj sám Alec Issigonis sa zaujal o vývoj a prispel k predstaveniu najšľahnejšieho MINI COOPER S (SPECIAL). V máji 1963 sa objavil MINI COOPER S s obsahom motora 1071 ccm, ktorý ešte viac fažil zo skúseností Formule Junior. Pri vŕtaní 70.6 mm a zdvihu 68.26 mm dával výkon 70 konských sil. Tento motor bol už podštvrťovcový,

čo v praxi znamená rýchlu zmenu otáčok po zošliapnutí plynového pedálu. Blok motoru bol úplne prepracovaný, vonkajšie valce sa posunuli viac na kraj a vnútorné viac do stredu. Pri pohľade zhora na blok sú valce rozmiestnené rovnomerne, zatiaľ čo pri motoroch 848/998/1098 sú valce usporiadané na spôsob siamských dvojčiat s väčšou medzerou v strede bloku medzi druhým a tretím valcom. Ostatné konštrukčné prvky na zvýšenie výkonu mal podobné ako MINI COOPER t. j. upravená hlava valcov, ktorá bola uchytená k bloku motora 11 skrutkami (motory 848/998/1098 majú 9 skrutiek) – čiže dve prípadne: jedna pri termostate a ďalšia pri ventilčeku odberu horúcej vody pre kúrenie, upravený vačkový hriadeľ, dvojica karburátorov, kľukový hriadeľ z povrchovo tvrdenej ocele podľa britskej normy označovanej EN 40 B a pod. Predné brzdy mali zväčšený priemer kotúča na 7.5 palca, čo spolu s podtlakovým posilňovačom zlepšilo ich účinnosť a oceľové disky s deviatimi kruhovými chladiacimi otvormi rozmeru 10×3.5 (za príplatok širšie 10×4.5) obúvali radiálne pneumatiky 145 R10. Zdvihový objem 1071 ccm bol zvolený tak, aby sa neskôr zdvihový objem mohol zmeniť pre triedu do 1000 ccm alebo zväčsiť pre triedu do 1300 ccm. Tento typ sa vyrábal len niečo vyše jedného roka, ale získal si slávu víťazstvom v Rally Monte Carlo v januári 1964, posádka Hopkirk/Liddon. Celkovo bolo vyrobených 4.031 kusov z toho 2.135 Austinov a 1.896 Morrisov.

Ostatné špeciály mali také isté vŕtanie ako COOPER S 1071, len sa menil zdvih. Pri type COOPER S 970 bol zdvih 61,91 mm – najmenší zdvih v motore A-SERIE vôbec, výkon dosahoval 65 konských sôl. Motor bol vysoko otáčkový a bol určený najmä pre preteky na okruhoch, kde napriek nízkemu počtu vyrobených kusov dosiahol významné úspechy. Tento typ sa vyrábal len desať mesiacov od marca 1964 do januára 1965 a vyrabilo sa iba 963 kusov (skutočná rarita medzi Mini!) z toho 481 Austinov a 482 Morrisov.

Najrozšírenejší medzi špeciálmi bol typ COOPER S 1275, ktorý sa vrátil k veľkému zdvihu aký mal štandardný COOPER 997 t.j. 81,33 mm s výkonom 76 konských sôl. Vyrábal sa od marca 1964 až do júla 1971. V septembri 1964 prípadne ako pri všetkých Mini saloon odpruženie systémom HYDROLASTIC, od ja-

Nákres Austina Mini Cooper 997

nuára 1966 sa vyrábal štandardne s dvoma palivovými nádržami a chladičom oleja, ktoré dovtedy boli len za príplatok.

Zvonku sa Cooper S líšil od štandardného Coopera len malým odznakom – písomnom S na prednej a zadnej kapote, oceľovými diskmi bielej farby s deviatimi kruhovými otvormi na obvode a nárazníky mali výstupky („sly“) s malými hradzičkami na koncoch nárazníka. Tachometer u typov 1071 a 970 mal ciachovanie do 120 miľ/hod a 1275 mal ešte navyše čiarku pre optimističkých 130 miľ/hod. Od októbra 1967 sa Cooper S 1275 vyrábal s karosériou Mk. II s tými istými zmenami ako pri štandardnom Cooperi a aj odznaky sa zmenili. Písmeňo S bolo integrované do odznakov a na nárazníkoch zmizli hradzičky, zostali len výstupky („sly“). V marci 1970 sa objavila verzia s karosériou Mk. III (všetky Mini saloon) t. j. spúšťacie okna v predných dverách, vnútorné pánty dverí a interiér so sedadlami z typu Clubman. Tu sa prejavila unifikácia firmy BRITISH LEYLAND najviac, lebo Cooper S sa líšil od štandardného MINI len obdĺžnikovým odznakom na zadnej kapote MINI COOPER S a výstupkami („slymi“) na nárazníkoch, inak všetko bolo rovnaké so štandardným MINI t. j. grill, jednofarebná karoséria(!) a odznak MINI na prednej kapote. Pre Leyland bol MINI COOPER S „nechcené diefa“ a tak hned po vyprášení zmluvy s Cooper Cars Ltd. sa prestal vyrábať a bol nahradený typom MINI 1275 GT. Počty vyrobených Cooperov S 1275 sú nasledovné: Mk. I – 6.489 Austinov a 7.824 Morrisov, Mk. II – 2.687 Austinov a 3.642 Morrisov a na koniec 19.511 kusov bez odznakových Mk. III.

11. ROVER MINI COOPER

Napriek zavrhnutiu typu Cooper firmou Leyland, záujem o Cooper neklesal v priebehu sedemdesiatych a najmä osemdesiatych rokov. V osemdesiatych rokoch značný dopýt po Cooperi pochádzal z Japonska, ale Leyland ako aj neskôr po privatizácii v roku 1985 Rover zostávali „hluchí a slepí“. Importér Rovera v Japonsku sa nakoniec obrátil priamo na Johna Coopera (v tom čase – až do dnešných dní predajcu vozidiel Honda a samozrejme Mini v meste Worthing – JOHN COOPER GARAGES LTD.) a jeho dielňa začala dodávať od roku 1988 sadu pre domáčich majstrov (urob si sám), ktorá obsahovala upravenú hlavu valcov, dva karburátory, výfukové potrubie, drôtené vzduchové filtre – všetko pekne zabalené v drevenej debničke. Túto debničku japonský importér MINI pribafoval na zadné sedadlo MINI privážaných do Japonska. Sada dokázala zvýšiť výkon „astmatického“ 1000 ccm motora zo 40 na 64 konských sôl! Úspech bol nečakaný a až v roku 1990 sa vedenie Rovera nakoniec odhodlalo na výrobu obmedzenej série 1000 kusov v spolupráci s dielňami Johna Coopera, s osobným podpisom Johna Coopera na pruhoch na prednej kapote. Táto séria bola rozobraná ešte skôr ako vôbec stihla zbehnuť z výrobného pásu. Posmelený úspechom Rover zaradil túto verziu do sériovej výroby. V roku 1990 Rover nahradil v modeli Metro motor A-SERIE novým motorom K-SERIE a premenoval ho na ROVER 100. Vystúpila otázka, z ekonomických dôvodov, ktorý motor A-SERIE nechaf vo výrobe: či 998 ccm alebo 1275 ccm. Pri riešení tohto problému asistoval aj John Cooper a na jeho radu vo výrobe zostal len 1275 ccm motor (posledné MINI s 998 ccm motorom bolo vyrobené v máji 1992), ktorý MINI dostalo opäť po desiatich rokoch (posledný typ MINI s 1275 ccm motorom bolo MINI 1275 GT, ktorého výroba skončila v roku 1980). V tom istom roku John Cooper dal súhlas k používaniu svojho mena Roveru a tak od roku 1990 až do dnešných dní skoro polovička Mini schádzajúcich z výrobného pásu nesie na kapotách meno Cooper. Tento proces bol mierne komplikovaný, nakoľko súčasným vlastníkom pôvodného mena COOPER CARS LTD. je sieť známych obchodných domov s odevmi „Mark and Spencer“, keď pre zlú finančnú situáciu

v polovici sedemdesiatych rokov bol nútený John Cooper svoju firmu predať. Ale nikto predsa nemôže zakázať používať Johnovi Cooperovi jeho vlastné meno.

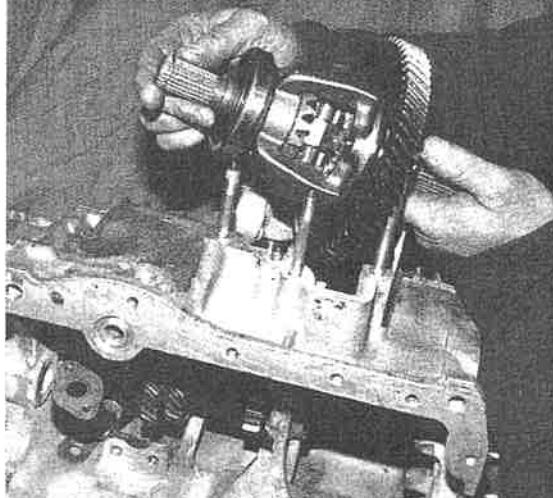
Od roku 1990 do polovice roka 1992 sa MINI COOPER vyrábal s motorom obsahu 1275 ccm s jedným karburátorm SU novšieho typu HIF (na rozdiel od staršieho typu HS ma plavákovú komoru zabudovanú v telesu karburátora) s výkonom 61 konských sôl prevzatého z typu MG METRO. V rokoch 1991 – 1996 bol karburátor zamenený jednobodovým vstrekováním (výkon 63 konských sôl) a od roku 1996 až do dnešných dní prišiel dvojbodové vstrekovanie s tým istým výkonom. Po motorickej stránke sa Rovere Coopere nie veľmi líšia od štandardných MINI (len v prípade motora s jednobodovým vstrekováním bol rozdiel – štandardný MINI mal len 50 konských sôl – nové motory s dvojbodovým vstrekováním sú identické), líšia sa najmä exteriérom: dvojfarebná schéma karosérie, odznaky, ktoré sú akýmsi spojením starých odznakov Austin a Morris, luxusnejšie vybavenie interiéru a repliky diskov MINILITE s rozmerom 12×4,5 palca.

Nesmieme zabudnúť spomenúť špeciálne úpravy, ktoré vo veľmi malom množstve John Cooper robí sám vo svojich dielňach na štandardných Cooperoch od Rovera a sú podľa predchadcov nazývané Cooper S. Tieto úpravy či už karburátorové, s jednobodovým alebo dvojbodovým vstrekováním majú zvýšený výkon a rôzne extra doplnky v interieri, napríklad najnovší model s dvojbodovým vstrekováním so štandardným výkonom 63 konských sôl je upravený na výkon 82 konských sôl a verzia Cooper S 5 má dokonca aj päť rýchlosťnú prevodovku, to všetko za 11.000 libier a výšie, podľa toho aké doplnky si objednáte. Všetky moderne špeciálne Coopere od Johna Coopera majú štítk s podpisom tvorca a certifikát pravosti.

Na budúce si povieme o „pretekárskych“ úspechoch Cooperov najme na Rallye Monte Carlo a nazrieme i do záklisia tohto prestížneho súťažného podujatia – čo sa to vlastne stalo v onom „prekliatom“ roku 1966? Ďalej si pripomieneme športové úspechy Cooperov v šesťdesiatych rokoch na okruhoch a konečne sa vrátime k štandardnému Mini saloon v roku 1962.

Juraj Bukovčák

PANDOŘINA SKŘÍŇKA

Bill Richards radí jak udržet v kondici vaši převodovku a diferenciál

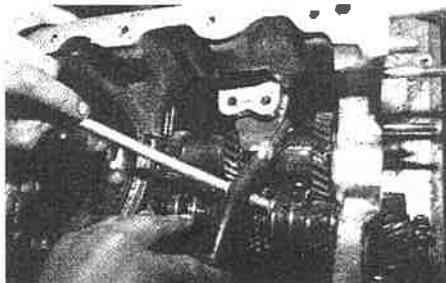
Moje první rada pro vás je celkem jednoduchá: Pokud máte třisynchronní převodovku, vyhodte ji na nejbližším vrakovišti. Používejte novější čtyřsynchronní box. Starší čtyřsynchronní skříně s hliníkovou „rybou“ jsou nyní velmi těžko k sehnání. Vyskytují se dva typy odlitků skříní. Jeden pro bloky s malým vrtáním, druhý pro velkoobsahové bloky. Budete-li trpěliví, můžete spasovat (vybroustit) čtyřsynchronní skříně (s rybou) za použití správného těsnění jako vzoru.

Ale proč se trápit, když můžete použít modernější skříně s tyčovým řazením. Je nakonec levnější a všechny její díly jsou lehce dostupné. Unikání oleje kolem hřídelky řazení (maličké gufero) zamezíte tím, že dáte dvě tato těsnění za sebou nebo použijete distanční vložku s O kroužkem z nejnovějšího typu.

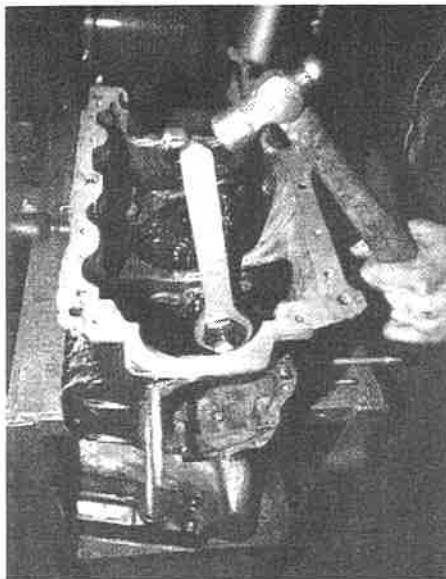
Používejte dobrý stabilizátor(y) motoru, je to pro každý upravený motor podstatná věc. Kupujete-li starší převodovku

s tyčovým řazením, kupte typ A+ s většími ložisky na vloženém kole a pevnější hřidelí stromečku – musíte použít též víko na větší ložiská, lehce je rozlišíte. Podívejte se na kolečka převodů; mají-li na sobě malé zářezy je to převodovka A+. Starší, tyčemi řazené skříně (typ A), mají zuby rádičích kol bez zářezů. Nikdy nemíchejte převodová kola z různých převodovek dohromady, viděl jsem pěkné motory díky tomuto odepsané a použijte správný diferenciál, planetová kola. A+ typ pro A+ převodovku

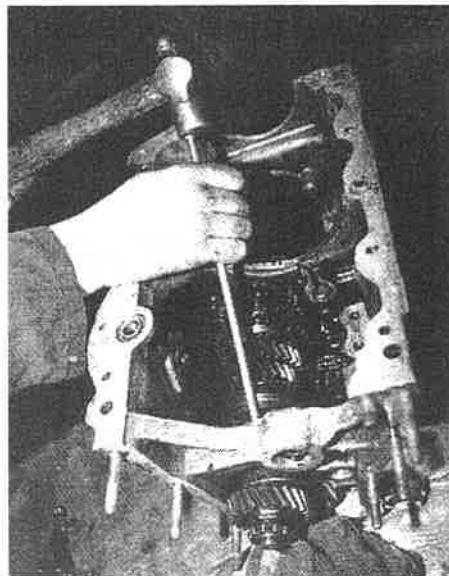
V podstatě máte tři možnosti jaké typy převodů zvolit: standardní šikmé zuby (zabírají pod úhlem a jsou relativně tiché), rovné zuby (hluknější, ale pevnější) a zubové spojky (též rovné zuby, ale bez synchronizace – pro vysokovýkonné motory). Každý typ má svoje výhody i nevýhody. Standardní šikmé zuby jsou výborné pro motory do 80 koní na kolech (cca 105 koní na setrvačníku). Pro dob-

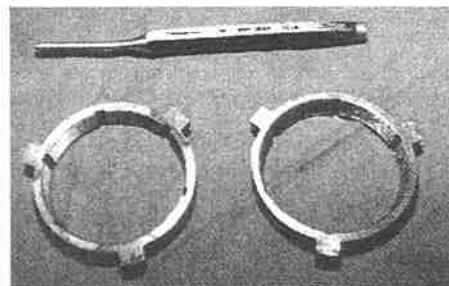
Zařadte dvě rychlosti najednou, když povolujete jakékoli matky

Použijte vždy správné klíče na povolení. Pokud musíte použít kladivo, pozor na obal převodovky

Dvouřadové vstupní ložisko dostanete ven za použití trošku brutální síly. Zachyťte jej do hadry

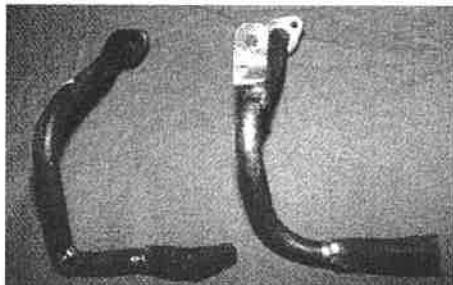

Normální synchron (vlevo) je v pořádku pro motory do stacionárních silnic. Silikon/mosaz (vpravo) je pevnější

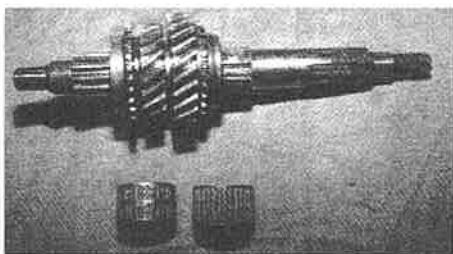
ré výkonné motory jsou hlučnější rovné zuby. Nepoužívejte zubové spojky, pokud na ně nejste zvyklí (pouze pro závodní motory).

Odpovědně tvrdím, že generálka převodovky není tak komplikovaná, jak si většina lidí myslí. Používejte dílenšský manuál a vše dobře dopadne; a jestliže se vám něco nezdá, vypadá to podezřele, než to „přijemné do ruky“ – vyměňte to, JE TO ŠPATNÉ. Nemusíte mít však VŠECHNO nové. Nová musíte mít (VŽDY) ložiska,

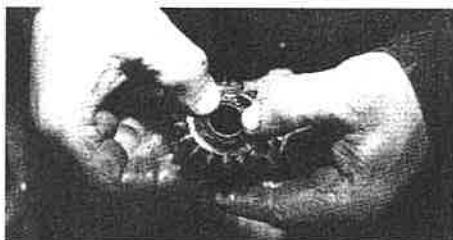
synchrony, gufera a vymezovací plechové planžety. Původní převodová kola můžete s klidem použít, dokud nemají vyštípané zuby a zubové spojky mají vůbec nějaké zuby. Je-li hřídel stromečku vydřený (hřebenové drážky), kupte nový kvalitnější hřídel (cca 800 korun) od specialistů. Jestliže chcete, aby vaše převodovka vydržela skutečně dlouho, nepoužívejte zkrácenou „rychleřadící“ páku. Tento typ překonává odpor synchronů a to není dobré pro vaše ložiska. Trošku pomohou tvrd-

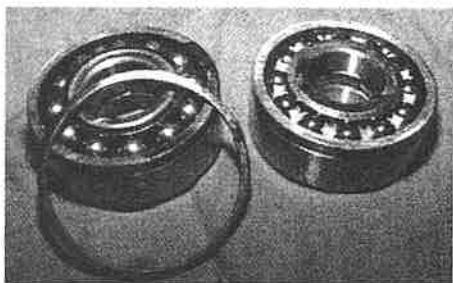
Amatérsky vyrobená sací trubka na olej (vlevo) může mít trhliny. Kupte originál u specialistů

Uvnitř každého kola (první – jednička je největší) najdete jehlové ložisko. Starý typ (vlevo) je nejlepší

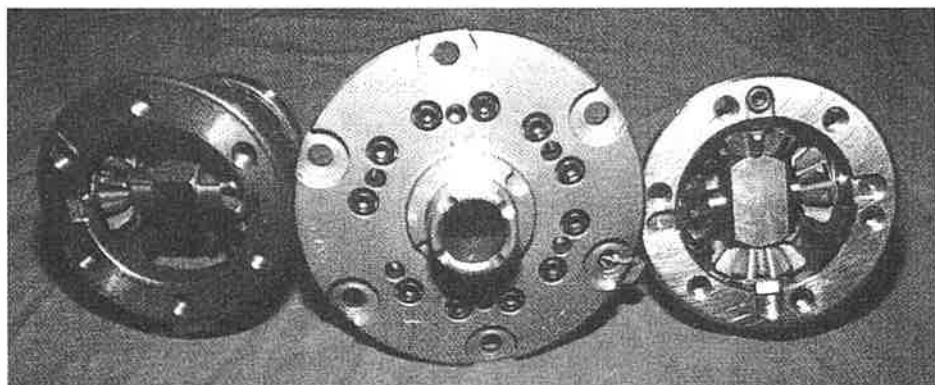
Mosazné futro kolečka zpátečky musíte vyměnit, pokud s ním dokážete prsty pohnout

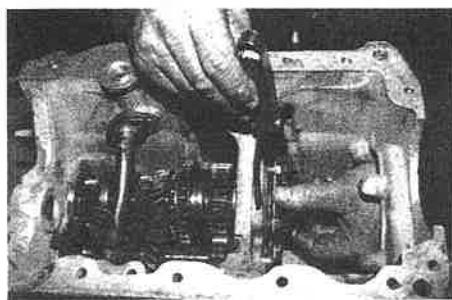
Použijte pojistný kroužek ze starého dvouzádkového ložiska i na nové, jako prevenci proti poškození hlavního hřidele

ší (silikon/mosazné) synchrony, které velmi doporučuji. Většinou nejdříve zničíte synchrony druhého a třetího převodového stupně (nejčastěji používané), a mnoho z vás má zvyk jezdit s rukou na řadící páce (synchrony a přesuvné vidličky jsou stále ve styku s ozubenými koly), což také není dobré. Prohlédněte pečlivě vnitřek řadící vidličky trojky a čtyřky. Pokud jsou vnitřní plochy opotřebované, vyměňte ji. Vložte do vidličky kolečko a změřte axiální vůli. Musí být kolem 0,015", přesuvné kolečko nesmí ve vidličce „vaklat“. Většinou zde budete mít větší vůli. Vidličku nevyhazujte. Pokuste se jemným stiskem kleštěmi vůli seřídit na 0,010–0,015", ale jemně. Při brutálním stisku se vám řadící ploška ulomí! Na hřídeli jistí vidličku stočená ocelová pojistka. Tento váleček často vypadne. Pojistěte jej kouskem drátu. Na kolečku zpátečky najdete mosazné futro. Podívejte se jak moc je opotřebené. Zkusete prsty, zda nejde volně vyndat. Pokud je příliš volné, nalisujte nové a nechte je vystružit.

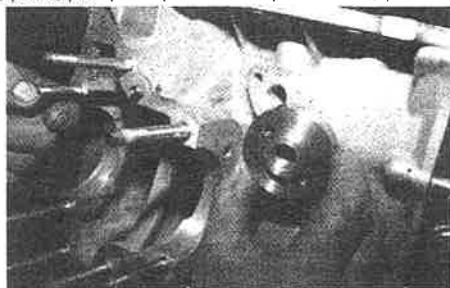
Uvnitř každého kola na hlavním hřidle najdete prstýnek s jehlovým ložiskem. Starší čtyřsynchrovní převodovky mívaly prstýnky plechové, uvnitř plněné na dvojité jehličky. Tyto bývaly vždy dobré a já je používal stále dokola. Nové se nyní velmi těžko shání. Novější plastové prstýnky nejsou tak trvanlivé a vydrží tak čtyři, pět let. Velmi důležité je jedno malíčkové ložisko (tzv. opraváři je většinou nemění) na spoji obou hlavních hřidel. Pokud se opotřebí, dovoluje vzájemný pohyb hřidel a pro hladký chod převodovky je stejně nezbytné jako velké dvouzádkové ložisko – vyměňte je. Následky opotřebení v těchto dílech bývají nepěkné. Pokud instalujete ložisko dovnitř, dělejte to jemně, použijte rovný, čistý trn a když uslyšíte změnu tónu při naklepávání, přestaňte. Když budete klepat silně a excentricky, zničíte ložisko. Klepejte trnem na vnější prstenec, pokud montujete ložisko do díry a na vnitřní, když je hřidle. Nikdy nebouchejte přímo do ložiska!

Standardní diferenciál (vlevo) můžete vyměnit za čtyřplnový (vpravo) pro vysokovýkonné motory. Samosvor (uprostřed) najde uplatnění při brutální závodní jízdě

Změňte vůli mezi obalem a pojistným kusem. Podložkami se snažte dosáhnout nuly (+/- 0,001'')

Magnetický lapač nečistot v sacím okruhu olejového čerpadla seženete u Mini-specialistů. Chrání vaše ojnicní a kiková ložiska

Speciální pozornost věnujte olejovému sání. Standardní nasávací trubka není to nejlepší. Potřebujete sání s větší plochou. Když jedete naplno pravou zatačku olej se odlévá na bok skříně, a poslední věc, kterou váš motor potřebuje, je vzduch v olejovém čerpadle. Mnoho ladících manuálů vám poradí, jak si takovouto modifikovanou trubku vyrobit. Je to v pořádku, pokud umíte kvalitně svařovat. Ke zničení vašeho motoru však postačí malá dírka ve sváru nebo v trubce. Speciální centrální olejové sání koupíte u mini-specialistů kolen 800 korun. Také je dobré použít v olejovém sání magnetického lapače železného prachu, jeho výskytu v oleji nezabráníte.

Při stavbě převodovky budete hojně potřebovat kvalitní spárové měrky, ale míst na měření není mnoho a jsou popsá-

ny v každém dílenském manuálu. Nejdůležitější je vůle mezi obalem převodovky a zajistěním hlavního dvouradového ložiska. Zde použijte nové ocelové planžety pro dosažení správné vůle. Dalším místem je axiální vůle na vloženém kole primárního převodu. Ocelové podložky (různých tloušťek) z každé strany můžete získat u specialistů. Nakonec ložiska diferenciálu – také musíte použít ocelové vymezovací planžety.

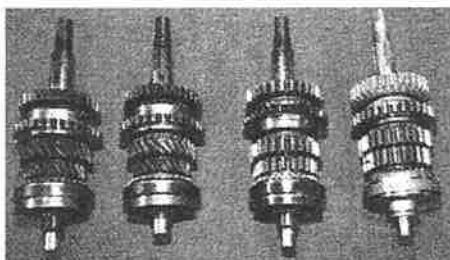
Určitě jste slyšeli o vloženém kole primárního převodu – Achilově patě Mini převodovek. Jeho šikmé ozubení je pod velkým axiálním tlakem. Velký výkon a dlouhodobé působení – a zuby se ustříhnou. Typ A+ převodovky s většími ložisky je vhovující do výkonu 80 koní na kolech. Starší převodovky můžete upravit, ale kvalitní strojní opracování není zadarmo. Pokud používáte velmi výkonný motor, přejděte na vložené kolo s rovnými zuby.

Diferenciál musíte vypodložit (jak naznačeno) přesně podle dílenckého manuálu

Použijte novou pojistnou kuličku řazení, pružinu a váleček jako prevenci před vypadáváním rychlostí u novějších převodovek

Zde vidíte rozdílné ozubení kol. Zleva: starší standardní se šikmými zuby, A+ typ se zápichy v ozubení, rovné (přímé) ozubení a závodní zubové spojky (bez synchronizace)

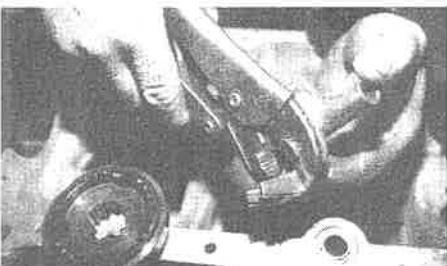
Můžete je použít s převodovými koly se šikmými zuby, ale je třeba: vložené kolo s rovnými zuby použít se vstupním kolem (též rovné zuby) a to není bez vlivu na hlučnost primárního převodu. Jiná pěkná úprava je toto vložené kolo s vloženým Timken ložiskem. Toto ložisko eliminuje mnoho hluků a poškození (hlavně na přírubě vloženého kola). Nezmiňuji se o centrálním vrtání příruby motoru. Nemyslím, že by tato dost náročná práce byla pro normální použití motoru nezbytná. Čepy příruby však očistěte smirkem, příruba si lépe sedne a zamezíte únikům oleje.

Nemluvím o „krátkých“ nebo pětirychlostních převodovkách. Oboje je skvělé a hodně pomohou při sportovních aktivitách, ale většina majitelů na ně prostě nemá. (Pětirychlostní převodovka stojí přes 1.000 GBP – pozn. překl.). Nepanikařte. Můžete skvěle akcelerovat a mít vysokou konečnou rychlosť, pokud si vyberete správný diferenciál a planetová kola. Diferenciál má dvě hlavní funkce. Jednak

redukuje otáčky mezi převodovkou (výstupní hřídelí) a homokinetickými klouby (náhon kol). Poměr snadno spočítáte podělením počtu zubů kol diferenciálu. Má-li malé kolo 18 a velké 62 zubů, je výsledný poměr diferenciálu 3,444. Jinými slovy: kola se točí 1.000 otáček – ale klika 3.444.

Dalším úkolem diferenciálu je umožnit každému z hnacích kol otáčet se různou rychlostí. Potřebujete to při projíždění zatáček, kde vnější kolo musí ujet větší dráhu a musí se tedy otáčet rychleji. Bez diferenciálu by se vám nejen téžko zatácelo, ale vaše pneumatiky by vám také dlouho nevydržely. Hřídelka diferenciálu drží vše na svém místě a ve standardním provedení vydrží na motorech do 90. koní. Speciální čtyřpinový diferenciál vydrží extrémní výkony, ale není nejlacinější.

Okruhoví závodníci vědí, že diferenciál nejen umožňuje kolům točit se různou rychlostí, ale také to, že tímto ztrácejí

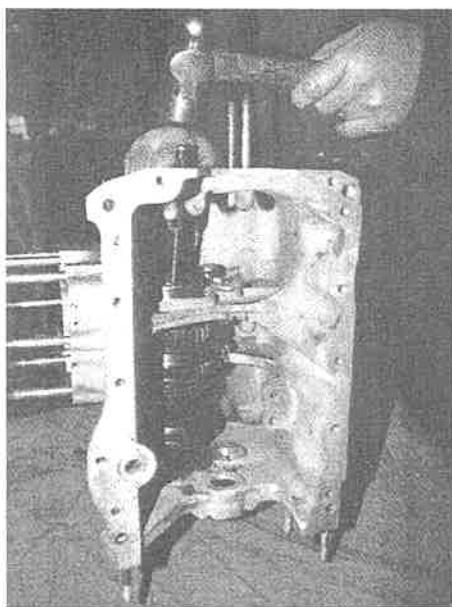

Pokud má řadičí vidlička přílišnou vůli, seřidte ji samosvornými kleštěmi

cenné setinky vteřin při prokluzu odlehčeného kola. Mnozí proto používají diferenciály s omezenou svorností (LSD). Dokážete s ním (ovšem na úkor řízení) přenést v zatačkách větší výkon na kola a na silnici. Za posledních dvacet let se vyvinulo mnoho typů samosvorů, některé umožňují jemnější regulaci svornosti, jiné jsou vyloženě pro okruhové závody, součítě. Já doporučuji typ Quaife. Nezapomeňte ale, že vám nestačí jen samotný diferenciál, musíte vyměnit další díly oproti standardní převodovce.

Převodový poměr diferenciálu u sériového auta je navržen ve výrobě jako kompromis mezi akcelerační schopností a maximální dosažitelnou rychlosťí v závislosti na hodnotě a průběhu křivek výkonu a kroutícího momentu.

Dvě věci si musíte uvědomit, pokud chcete tento poměr změnit. Jeden maximální výkon motoru v závislosti na otáčkách (velký vliv má použitá vačka) – tedy v podstatě průběh výkonové křivky vašeho motoru a za druhé zda preferujete akceleraci nebo maximální rychlosť. Pro vysvětlení: podívejte se do literatury na normální produkční model s podobným výkonem motoru, jako máte vy. Pak se podívejte na akceleraci (časy na dosažení rychlosti 100 km/hod, ev. 60 mph) a na jeho maximální rychlosť. Chcete-li lépe akcelerovat než tento model, jděte o jednu, dvě hodnoty převodového poměru dolů (tj. do vyšších čísel). Například místo sériově montovaného diferenciálu s výsledným převodem (final drive ratio) 3,938 budete mít lepší „odpich“ s nižším poměrem 4,133 nebo 4,267. Naopak, chcete-li

Když instalujete ložisko, poslouchejte zvuk. Při změně přestraňte fukat

jezdit vyšší maximální rychlosťí než autor se sériově montovaným diferenciálem 3,765, namontujte si diferenciál s převodem 3,647 nebo 3,444. Obě hodnoty jsou nepřímo úměrné: pokud budete mít lepší „odpich“, pojede vaše auto výsledně pomaleji a naopak. Pro hrubou orientaci lze říci, že změna o jeden poměr nahoru nebo dolů oproti stávajícímu zvýší nebo sníží vaši teoretickou maximální rychlosť o osm kilometrů za hodinu a váš čas na zrychlení na stovku se zvýší, sníží o podobnou hodnotu. Změna velikosti kol a pneumatik vás posune o dvě hodnoty diferenciálu. Vyměňte-li dvanáctipalcová kola za desetipalcová akcelerace se výrazně zlepší na úkor maximální rychlosťi a naopak (pokud zůstanete u stejného diferenciálu). Než s tímto začnete laborovat, ujistěte se, že vaše vačka umožňuje motoru dosáhnout požadované otáčky a jeho výkon je takový, že dokáže vysoký převod diferenciálu utáhnout. A nezapomeňte na podložky u diferenciálu.

*Mini Magazine (únor 1997); český překlad
F.S.R. Legia – František Rakous*

Termite, s.r.o.

V lipkách 869

Hradec Králové

e - mail : oldrich_benes@nac.cz

**Náhradní díly
ROVER a Mini
LAND ROVER**

**Výhradně pro ozee
litých kol BWA**

IČO : 63218097 DIC : 228 - 63218097

tel.: + 420 602 116026 auto : 0601 244821

KB Hradec Králové c.ú. 577090 - 207/0100

Tento dopis dorazil do redakce již v květnu. Myslím si, že by měl být zveřejněn, což tímto činím.

Chcete něco dovézt nebo přivézt (do) ze Spojeného království?

Jestliže ano, můžeme Vám jako přepravci specializovaní na automobilový průmysl pomoc.

Jmenuji se Terry Pittaway a dvacet let jsem pracoval v mezinárodním obchodu s automobilovými součástkami a kompletními vozidly. Firma Phoenix se specializuje na díly MINI letecky, lodí a pozemní dopravou ze (do) všech částí Spojeného království a ze (do) všech dalších částí světa.

Dokážeme zařídit každý druh lodní zásilky od porouchaných vozidel na náhradní díly přes letecké a lodní náklady v kontejnerech a stejně tak i služby European Trailer Groupage (přeprava vlečným vozem).

Pohyby projektu, kompletní vozidla, lodní dodávky na shromažďování potřebných dílů multidodavatelem jsou všechny dodávány vstřícným týmem Phoenixu.

Pro rozsáhlejší nebo pravidelnější přesun malých součástí přijímáme podle Vašich požadavků zakázky na naše služby a na přepravu. Naše dopravní služby Vám budou využívat!

V obchodě s díly MINI jsme dobře známí a máme dobrou reputaci, pracujeme na vysoké úrovni abychom si tuto reputaci a dobré jméno udrželi (reference k dispozici).

Přepravujete-li malé součástky a měli byste rádi služby rychlé, vstřícné, odborné a za konkurenční ceny od šetrného a zkušeného přepravce ve Spojeném království...

Proč nezavoláte Phoenix – našich klientů a jejich podnikání si vážíme.

PHOENIX Aircargo

Unit 11

Ashford Industrial Estate

Shield Road, Ashford

Middlesex TW15 1AU

Terry Pittaway (Project & Development)

Direct line +44 (0) 1344 762695

Direct fax +44 (0) 1344 750668

e-mail address: phoenix_1hr@msn.com

Díky paní Rakouské jsem dostal (bohužel též pozdě) **Mini-Terminkalender** německých fanoušků. Tedy jen pro pořádek, poslední akce v letošním roce:

25.-27. září – **Nic není nemožné**. Sraz (patrně narozeninový), více se dozvěte na telefonech 0521/887568 Steve nebo 05241/687137 Stefan

Historici závodí na Nürburgringu 11.-13 září a pak 16.-18. října

V tuzemském kalendáři zbývají – **Rallye Pačejev** (bohužel právě během plzeňského srazu) a poslední závod historiků **Rallye Duškovany** (okolo Třebíče) od 26. do 27. září. Historici se budou šplhat do vrchu ve Šternberku – **Ecce Homo** 19. a 20. září.

Týden po srazu miníků v Plzni se koná sraz majitelů anglických automobilů v Autokempu Olšovec v Jedovnicích u Brna – **III. British cars meeting (4.-6. září 1998) Jedovnice**. Součástí akce bude pochopitelně spanilá jízda na Macochu a další atrakce.

Pořádá AUSTIN Club CZ. Informace, propozice a přihlášky do klubu na adresu Martin Buzek, AUSTIN Club CZ, Absolonova 79, 624 00 Brno, tel. 05/41223383 večer do 22.00 nebo 0602/770206.

V červencovém **Mini Magazinu** se dozvěte mimojiné jak vypadal a kde vznikl z Mini taxík(!), jak se jela Mini Europe Rally '98 (první díl), jaké je to sedadlo „horákem sedadle“ třeba vedle Timo Makinena, co a jak s karburací Mini a hlavně jak vyrobít ze staré hlavy (máte-li dobrou dílnu) hlavu novou a lepší.

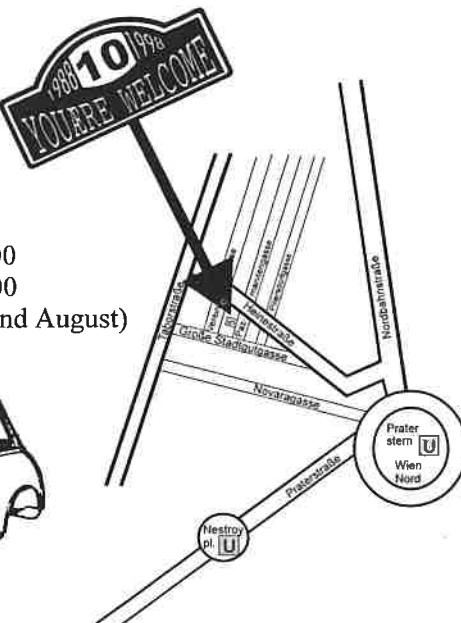
Motorovým hlavám, průběhu spalování, použití bezolovnatého benzínu, kvalitnímu mazání a dalším „motorovým“ problémům se budeme nadále věnovat v technické části našeho občasníku.

V Brně jsem zaregistroval **internetovou doménu mini.cz**. Prozatím není využita, čekám na dlouhé zimní večery. Pokud však máte nápad, jak presentovat nás klub na WEBOvské stránce dejte vědět. Zároveň nabízím zřízení poštovních schránek pro ty zájemce, kteří jsou k internetu připojeni a chtějí mít „magickou“ adresu jméno@mini.cz.

- ◎ Spare parts, new, used, budget or genuine
- ◎ Accessories and competition parts
- ◎ New and used Minis
- ◎ Performance tuning
- ◎ Full workshop facilities
- ◎ John Cooper Depot
- ◎ Mini Spares Centre stockist

OPENING HOURS:
Monday to Friday 09.00 - 18.00
Saturday 09.00 - 12.00
(Closed on Saturdays in July and August)

Tel: ++ 43 1 216 34 65 Fax: ++ 43 1 216 06 63 Email: minisprint@inode.at
Minisprint® R. Krausch, A-1020 Wien Pazmanitengasse 5

Prodám

Nové primární mezipřevody (rovné zuby převodový poměr 1:1) pro motory A i A+ sada 3 kusy	4.850,- Kč
Sedmídlná speciální sada převodů (8 převodových poměrů) + dvě vložená kola, v dřevěné krabici . 16.500,- + 1.980,- Kč	
Hi/Lo seřizování světlé výšky auta, čtyřdílná sada, zadní tyče ocelové, velmi robustní, bez kluzných kuliček	2.500,- Kč
Dobré použité hlavy motoru – orig. Cooper 998 ccm – 12G295	4.080,- Kč
Použitá hlava 12G202 – Cooper 997 ccm a 1.098 ccm	4.000,- Kč
Raritní orig. volant Mk. 1 (2 kusy) . 1.100,- Kč	
Čalounění stropu Mk. 1	1.000,- Kč
Originální blok motoru Cooper 997, rarita (i výměna)	2.950,- Kč
Ojnice, různé typy motorů (848, 998, 997, Cooper a pod.) vyvážené, vylehčené, leštěné	sada 4.000,- Kč
Ojnice 1.300 ccm typ (vyvážené, leštěné, lehčené)	sada 4.800,- Kč
Originální soutěžní karburátor Reece Fish, polovstřik 1,5 palce, seřizovatelný, s potrubím (velká rarita)	8.272,- Kč
Tlumič torzních kmitů, dobrý, GT typ 880,- Kč	
Různé bloky (848, 998, 1.098) . . od 1.000,- Kč	
Různé kliky (848, 998, 1.098) . . od 1.000,- Kč	
Rozvodové zvedací tyčky, leštěné, pro malá vrtání	800,- Kč
Dobré topení	720,- Kč
Stranové kryty topení na Mk. 1, originál, rarita, pár	600,- Kč
Mk. 1 přepínač blinkrů, originál, bez signálního světla	600,- Kč
Mk. 1 střední plast přístrojové desky, uchycení tachometru, rarita	580,- Kč
Lucas dynamo, orig.	700,- Kč
Velká řemenice vodní pumpy	500,- Kč
Motor Mk. 1, rarita + plastový obal na čerstvý vzduch	1.150,- Kč
Poločarov sání na 40,45 Weber	445,- Kč
Speciální bronzová ventilová vodítka (sada 8 kusů)	920,- Kč
Mk V přední šrouby, silentbloky a podložky uchycení rámu	450,- Kč
Zimní dečky (zateplení) na přední mřížku – tři různé typy	od 900,- Kč
Kola Metro Turbo – ocelová – 315 mm, 12,5'', 5 kusů	1.550,- Kč
Hydrolastic – zadní hřídele	550,- Kč
Rozvody – simplex	250,- Kč

Kompletní i nekompletní motory, originál A typ 848 ccm a 998 ccm, blok 1275 ccm převrtaný na 74 mm	nabídněte
Motorek a převod stěračů Mk. 1	950,- Kč
Lehčený setrvačník + přítlačák	1.150,- Kč
Dveře pravé Mk. 3	900,- Kč
Přední rám Mk. 5	1.850,- Kč
Přední sedačka červená Mk. 1/2	650,- Kč
Zad. sedák a opěr. červ. Mk. 1/2	850,- Kč
Karburátory 1,5 SU, 1,25 SU, dvojitě 1,25 SU s originálním sacím košem, sací koše na samostatné 1,25 SU	nabídněte
Vačka 648/649 – 300°/300°	1.500,- Kč
Vačka 544	1.250,- Kč
Standardní vačky	od 600,- Kč
Plechové víko ventilů	450,- Kč
Víko rozvodů – A typ	380,- Kč
Ocel. štíť přsou rozvodu	300,- Kč
Vahadla rozvodů 848, 998, 1.098 A typ, stojany, hřídele	sada 800,- Kč
Mk. 1 a 2 – olejový filtr (nádobka, horní víko, šroub)	550,- Kč
Zadní víka bloku	pár 150,- Kč
Saci a výfuková potrubí 1,25'', 1,5'', 1,75'' a standardní	nabídněte
Metro Turbo – přední svodová roura výfuku s kloubem	nabídněte
Plastové blatníčky široké	pár 250,- Kč
Starší brzdové hadičky př. i zad. . od 60,- Kč	
Unašeče na poloosy – Mk. 1 (na velké gumové kříže)	po 450,- Kč
Unašeče do diferenciálu – Mk. 1 (na velké gumové kříže)	po 400,- Kč
Nabízím nanášení keramických a molybdenových vrstev a dispersantů na díly motorů. Jde o tepelné bariéry a kluzné vrstvy, USA patent, špičkové materiály a technologie původně pro kosmický program. Též speciální povlaky na výfukové svody. Výšší tepelná účinnost, plnící účinnost a výkon. Nižší teplota nasávané směsi a lepší spalování. Prodloužení životnosti dílů až desetinásobně. Na vyžádání ceník a bližší informace.	
Další drobné věci! Možná je i výměna. Hlavň za originální drobnosti „BMC“ v originálních obalech, krabičkách s „Rosettou“, dále uvítám literaturu – pouze originální „Period“ věci. Dále připravuji vysokopevnostní převody pro tři i čtyřsynchronní převodovky, také pěti a šestirechlostní typy! Dále kola diferenciálů s přímými zuby, převodové poměry 2,9:1, 3,1:1,	

3,44:1, 3,9:1, 4,2:1. Možnosti výroby záleží na množství objednávek. Sháním pojistkové skříňky 7FJ a 6FJ a 6RA relátka + 4TR regulátory! **F.S.R. Legia.** Kontaktujte: František Rakouš, Mezipolí 1092/6, 141 00 Praha 4 Michle, telefon: (02) 4294864, mobil (02) 90043005

Prodám Mini Clubman (1.100 ccm), originální stav, velmi zachovalý . . . 55.000,- Kč Jaroslav Forejt, Borová 1, 312 12 Plzeň

Mini 1342 ccm zelený, 92 PS, 3,1 diferenciál, Janspeed výfuk, pneu Yokohama; dále 4 ks Al disky 5J 10.

Tomáš Ubl, telefon: 0311/686367

Austin A 50 „Kembridž“, r. v. 1955, pojízdný, levostranné řízení. Nutno dokončit repasí - lak, čalounění dveří. Mnoho náhradních dílů včetně autokolébky. Cena dododou.

Zdeněk Veleba, Štrmá 37, 616 00 Brno, telefon: 05/758630

Austin 1100 s motorem 1275, r. v. 1963, č. karoserie A-AS10L-131A. Neodhlášené, OTP do 6/97, SPZ Praha, pojízdné a v dobrém stavu. Koupeno v roce 1969, třetí majitel. Má chladicí oleje. K vozidlu asi 1000 kg náhradních dílů, především podvozkové a motorové, ale i rám v dobrém stavu a mnoho dalších.

Karel Šedivý, Irkutská 2a, 110 00 Praha 10; telefon domu (02)7819458, do práce (02)7075237

Austin Metro, cena dohodou, nutno vidět. Trávníček (0506)94424

Austin Allegro 1.5 ve stavu 1A, druhý majitel, barva písková Shandglow, nerezavé, v roce 1997 výměna všech hydrogasů, nová náplň HSF. Vozidlo k vidění u Milana Rooba, Vysoká Pec, okr. Chomutov, tel. (0602)473935 kdykoliv. Cena do 35.000,- Kč. Spěchá

Austin Mini '87 Mayfair, modrá metalíza, elektronky, shrnovací střecha, 12" kola, na jeto 65.000 km, velmi dobrý stav, cena 95.000 Kč p. Waldhans, tel. 05/743624 nebo 522240.

Austin Allegro 1.5, zelený, plyn BRC v roce 1997, zcela zachovalý, garážovaný, udržovaný. Jen do dobrých rokou – pouze členovi klubu. Pevná cena 28.000,- Kč. Brožková; 664 06 Vlničné Šumice 247; okr. Brno-venkov

Na Austin Allegro litá kola, a spoustu dílů, levně

Richard Bayer (0603)503528, (05)43254003

Motor Austin Princess 1.8 OHV a jiné díly, Martin (0602)770206

Austin Metro 1.3 MG Turbo, po renovaci; rok 1987. K vidění u Milana Rooba, Vysoká Pec, okr. Chomutov, tel. (0602)473935 kdykoliv.

Mini Cooper MK I/III, r. v. 65/71, žlutozelený, zavodní, okruhy i rallye, FIA pas, SPZ české, cena dohodou Tel. 0049/9941/905255.

Austin MG Maestro s SPZ, levně Tel. 05/46222087

Austin Allegro 1300 coupé, SPZ, motor 1.5 p. Kostečka tel. 0616/23164

Austin Allegro 1.5, nový lak '97 cena 25.000 Kč. tel. 0603/470427

Nové i použité ND na Allegro 1.5 a Princess 2.0. tel 05/41223383 večer

Koupím

Boční okna do dveří na Mini MK III, jen dobrá nepoškrábaná.

David (05)791175 večer

Hydragas na Allegro přední. Vladan (0603)470427

Cokoliv k Austin Princess 1.8 OHV a 2.0 OHC, nabídněte. I literaturu. Martin 0602/770206.

Výroba

Redakce zajistí povrchové tvrzení motorových kličkových hřidel, vaček, rozvodových kol a dalších namáhaných dílů metodou nízkoteplotní nitridace. Menší opotřebení, prodloužení životnosti.

HS Tuning

NOVOSEDLICE

- blatníky
- prahy
- čela
- kapoty
- podlahy
- lemy opravné i plastové
- světla, zadní světla,
blikače
- nárazníky
- uložení světel plechové
i plastové
- skla
- brzdové části:
  - válce
  - válečky
  - čelisti a destičky
  - brzdové hadičky
  - brzdové trubky
  - kotouče a bubny

Díly dodáváme i na dobírků

HS Tuning
Malodrážní 149
417 31 Novosedlice
telefon: 0417/47889

Náhradní díly

na MINI

a další zahraniční vozy

- ložiska kol
- klouby kol
- maňžety kol i řízení
- opravné sady ramen
předních i zadních
- čepy – horní, spodní,
hlavice pérování
- lanka ruční brzdy i plynu
- náhony tachometrů
- těsnění – jednotlivě
i sady
- rozvody
- ventily a pružiny
- víčka, palce, kontakty
rozdělovačů
- další náhradní díly
- sportovní doplňky:
  - volanty kožené
  - dřevěné
  - klasik (dřevo a chrom)
  - hliníkové nástavce
na pedály